

**Balvu Centrālās bibliotēkas
filiālbibliotēkas **Rekovas** bibliotēka**

**Pārskats par darbu
2024.gadā**

**Rekova
2025**

SATURS

1. Rekovas bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2024.gadā	3
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5
6. Krājums	9
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	11
8. Novadpētniecība	14
9. Projekti	14
10. Publicitāte	14
11. Sadarbības tīkla raksturojums	15

REKOVAS BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS 2024.GADĀ

2024. gads tika aizvadīts divu institūciju apvienojumā, kā Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienībai Balvu novadā un Šķilbēnu VPVKAC.

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā ir centralizētais.

Rekovas bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kuras mērķis ir iedzīvotāju bibliotekārā, bibliogrāfiskā un informatīvā apkalpošana.

Bibliotēka atrodas Rekovā, kas ir viena no apdzīvotākajām pagasta vietām. Šeit atrodas vairākas iestādes: Rekavas vidusskola, sociālā māja, pagasta pārvalde, kultūras centrs „Rekova”, privātārsta prakses vieta, aptieka, veikals u.c. Līdz ar to bibliotēkai šī atrašanās vieta ir ģeogrāfiski izdevīgā.

Lai veicinātu lasītprasmi un lasīt prieku Latvijas Nacionālā bibliotēka līdztekus "Bērnu, Jauniešu un Vecāku žūrija" organizē aktivitāti - Nacionālā Skaļās lasīšanas sacensība. Bibliotēka līdzdarbojās abās aktivitātēs. Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensībā tika organizēts pirmās kārtas konkurss, kas notika bibliotēka. Tika pieteikta dalība otrajai kārtai (reģionālajai, BCB) tuvojoties sacensības noteiktajam datumam līdzdalība atteikta. VKKF kultūras programmā lasīšanas veicināšanai „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” bibliotēka veiksmīgi turpina līdzdarboties jau 21 gadu pēc kārtas.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

Informāciju par bibliotēku var atrast tīmekļvietnē: [Rekovas bibliotēka](#)

FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Tabulā Nr.1. ir pārskatāms bibliotēkas finansiālais nodrošinājums krājuma komplektēšanai no pašvaldības līdzekļiem pēdējo trīs gadu kopsavilkumā.

Tabula Nr. 1.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	1836	1840	1540
Darbinieku atalgojums (bruto)	-	-	-
Krājuma komplektēšana	1836	1840	1540

Apskatot tabulu, var secināt, ka finansējums krājuma komplektēšanai aizvadītajā gadā samazinājās par 16 %.

Darbinieku atalgojums atsevišķi katrai bibliotēkai netika izdalīts, tas ir iekļauts kopējā pie Balvu Centrālās bibliotēkas.

MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

Bibliotēka ir izvietota 131,1m lielā telpā, tā ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem ir plaša un mūsdienīga.

Bibliotēka ir aprīkota ar darbam nepieciešamajām pamatierīcēm, kurām ir dažāds nolietojums, bet tās darbojas.

Bibliotēkā tiek lietoti 6 stacionārie datori. Tai skaitā 2 darbiniekam (2012.gads) un 2022.gada nogalē saņemtais VPVKAC pakalpojumu centra dators, 4 lietotājiem (2015.gads). Vēl VPVKAC pakalpojumu centram tika piešķirts portatīvais dators klientiem, kas pārsvarā ir arī bibliotēkas lietotāji. Multifunkcionālā iekārta (2005.gads) tiek izmantota dokumentu kopēšanai. VPVKAC pakalpojumu centra darbības nodrošināšanai saņemta jauna multifunkcionālā iekārta (2022.gads).

Dokumentu printēšana notiek ar krāsu printeri (2017.gads).

Jaunieši pārsvarā strādā ar saviem planšetdatoriem vai viedtālruniem, izmantojot tikai bibliotēkas WiFi internetu. Aizvadītā gada nogalē interneta ātrums uzlabojās sakarā ar iekārtu nomaiņu.

PERSONĀLS

Aizvadītajā gadā bibliotēkā strādāja viena bibliotekārā darbiniece pilnu slodzi ar vidējo speciālo bibliotekāro izglītību un augstāko profesionālo (sociālā pedagoga) izglītību. Laika posmā no 1.jūnija līdz 31.decembrim bibliotēka strādāja četras darba dienas nedēļā.

Profesionālās pilnveides pasākumi aizvadītajā gadā notika gan attālināti, gan klātienē. Iespēju robežās bibliotēkas darbiniece piedalījās tālākizglītībasursos un apmācību semināros tiešsaistē un klātienē.

26. martā līdzdalība novada publisko bibliotēku bibliotekāru pavasara seminārā.

17.-18.jūnijs LNB "Lasīšanas veicināšanas kompetence kultūras izglītības iestādēs."

23. oktobrī līdzdalība novada publisko bibliotēku darbinieku rudens seminārā.

6. novembrī tiešsaistē, seminārs par datu aizsardzību, noslēgumā ar testa kārtošanu.

28. novembrī līdzdalība Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku seminārā

"Grāmatniecība, lasīšanas paradumi un to kultivēšana Ziemeļlatgalē."

Visu gadu piedalījies BCB organizētajās tiešsaistēs gan apmācībām, gan saziņai vai informācijas apmaiņai, kā arī tiešsaistēs VPVKAC darbiniekiem (par e-adresi, SIVA jaunas iespējas, VID, LDC utml.).

PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Aizvadītajā gadā bibliotēkas pakalpojumus izmantoja 243 lietotāji (t.sk.137 bērni un jaunieši), klātienes apmeklētāju skaits – 3214 (t.sk. 1958 bērni un jaunieši). Gada laikā tika izsniegtas 4577 izdevumu vienības (t.sk. 2090 bērniem un jauniešiem).

Salīdzinājumu par trīs pēdējo gadu bibliotēkas izmantošanas rādītājiem skatīt tabulā Nr. 2.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu	
Aktīvo lietotāju skaits	235	247	243	+5%	-2%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	113	109	137	- 4%	+20
Bibliotēkas apmeklējums	3624	3458	3214	-5%	-7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	2877	2200	1958	-24%	-11%
Virtuālais apmeklējums	517	872	806	+41%	-8%
Izniegums kopā	5110	4899	4730	-4%	-4%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1515	1249	1421	-18%	+12%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3595	3465	3156	-4%	-9%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	2942	2254	2090	-23%	-7%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	25%	27%	28%	+2%	+1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	143/79%	149/73%	145/94%	-6%	+21%
Iedzīvotāju skaits	934	917	876	-2%	-5%

Iedzīvotāju skaita uz 01.01.2024 pierakstam izmantoti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.

<https://www.pmlp.gov.lv/lv/media/11037/download?attachment>

<https://www.pmlp.gov.lv/lv/media/11022/download?attachment>

Secinājumi:

Gan bibliotēkas fizisko apmeklējumu skaitu, gan iznieguma skaita samazinājumu radīja arī darba laika samazinājums otrajā pusgadā.

Pozitīvi, ka palielinājās bibliotēkas jaunāko lietotāju skaits un turpina kaut nedaudz palielināties arī bibliotekārais aptvērums.

Deklarētais iedzīvotāju skaits neatbilst reālajam, tas ir daudz mazāks, kas arī ietekmē lietotāju un apmeklētāju skaitu bibliotēkā. Aizvadītajā gadā turpināja samazināties arī pašvaldības teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits pat par 5%, kas ir vēl vairāk nekā procentuāli bibliotēkas lietotāju skaits.

Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Gada nogalē tika piedāvāts pielāgotās literatūras pakalpojums SBA kārtā no Balviem (vieglā literatūra un grāmatas palielinātajā drukā, kā arī CD). Pagaidām interese par šādu literatūru no lasītāju puses netika izrādīta.

Aizvadītā gada laikā bibliotēkā tika uzliktas un apskatāmas vairākas izstādes. Aprīļa mēnesī tika uzlikta Ingas Kunčarovas šūto somu izstāde. Kopā izstādē bija apskatāmas 13 somas un pievienoti pieejamie iespieddarbi idejām par somu izgatavošanu. Izstāde apskatāma attēlā Nr.1.

Attēls Nr.1.

Maijā dimantu mozaīkas tehnikā veidota gleznu izstāde atceļoja no Alūksnes (skatīt attēlu Nr.2.). Izstāde apjomīga 39 dažāda lieluma darbi. Sevišķi patika jaunāko klašu skolēniem.

Attēls Nr.2.

Septembrī bibliotēkā varēja skatīt krāšņo dāliju ziedu izstādi, attēls Nr.3. Tā bija skatāma neilgu laiku, jo griezto ziedu mūžs ir īss. Kopskaitā varēja aplūkot 44 dāliju šķirnes ziedus un ielūkoties rudenīgajās dzejas rindās, kā arī periodikas izdevumos dālijas iepazīt vēl vairāk. Uzzināt, kā audzēt un saglab

Attēls Nr.3.

Aktuāls ir dažādu uzziņu un informācijas darbs ar atsevišķiem lietotājiem, jo ir daļa cilvēku, kas informācijas tehnoloģiju iespējas nav apguvuši un neizsaka arī vēlmi to darīt, viņiem ir vienkāršāk palūgt kāda palīdzību. Šis darbs reizēm ir apjomīgs un no bibliotekāra prasa lielus laika resursus. Ir atsevišķi cilvēki, kuri nelieto internetu, jo viņiem nav pieejams dators un moblais telefons veic tikai saziņas funkciju ar tuviniekiem. E-pastu lieto neregulāri, tāpēc pieejas dati ir aizmirsti, nozaudēti. Vēl aizvien ir lietotāji, kuriem e-pasts vispār nav izveidots.

Ir apmeklētāji kuri nedroši, bet paši pieslēdzas saviem datiem. Viņiem tikai reizēm mazliet jāpalīdz ar kādu ieteikumu vai precizējumu.

No citām bibliotēkām saņemto un izsniegto dokumentu skaitu var apskatīt tabulā Nr.3.

Tabula Nr.3.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1	4	6
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	18	6	28
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits			8

Šajā jomā sadarbība aizvadītajā gadā notika ar BCB, Viļakas, Upītes un Briežuciema bibliotēkām.

KRĀJUMS

Rekovas bibliotēka tāpat kā citas vietējās nozīmes bibliotēkas valstī kļūst par lietotājiorientētām bibliotēkām ar aktīvu un atjauninātu bibliotēkas krājumu, kas mēģina iekļauties mūžizglītības procesa nodrošināšanā.

Līdz ar to Rekovas bibliotēkas krājuma komplektēšanas mērķis ir veidot nepieciešamo iespieddarbu krājumu, ņemot vērā lietotāju intereses un pieprasījumu. Ar aktuālu, lietotājiorientētas bibliotēkas statusam atbilstošu krājumu, veicināt ekonomisko un sociālo attīstību, mūžizglītību pagastā.

Bibliotēkas krājumu veido:

- Grāmatas, kas pamatā tiek komplektētas valsts valodā (daiļliteratūra, bērnu un jauniešu literatūra, nozaru literatūra, uzziņu literatūra);
- Seriālizdevumi, kas tiek komplektēti tikai valsts valodā;
- Elektroniskie dokumenti (sastāv no dāvinājumiem).

Viss bibliotēkas grāmatu krājums ir atspoguļots Balvu reģiona elektroniskajā kopkatalogā.

Tabula Nr.4.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1836	1840	1540
<i>t. sk. grāmatām</i>	1196	1200	900
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	343	283	361
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	640	640	640
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	2,0	2,0	1,8
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2586	2268	2137

Apskatot tabulu Nr.4. var secināt, ka finansējums krājuma komplektēšanai aizvadītajā gadā samazinājās par 0,2. Tas ir diezgan būtisks samazinājums, sevišķi ņemot vērā to, ka izdevumu cenas pieaug.

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula Nr. 5.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	647	563	529
<i>t. sk. grāmatas</i>	196	142	132
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	62	44	35
<i>t. sk. bērniem</i>	45	32	39
Izslēgtie dokumenti	414	459	746
Krājuma kopskaits	7733	7837	7604
Grāmatu krājuma apgrozība	0,26	0,21	0,24
Periodisko izdevumu apgrozība	2,03	1,94	1,82

Bibliotēkā pieejamas divas tiešsaistes datubāzes – Letonika un News.

Šo datubāzu izmantošanas statistiku var redzēt tabulā Nr.6.

Tabula Nr.6.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika	174	170	119
lejuplāžu skaits	71	111	97
News			
lejuplāžu skaits	0	15	22

Letonikas izmantošana aizvadītajā gadā saglabājās apmēram iepriekšējo gada līmenī. Līdz ar to, ka skola ir abonējusi Letoniku, bibliotēkā datubāzes izmantošana nepalielināsies.

DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

Aizvadītajā gadā no kopējā bibliotēkas lietotāju skaita 56% ir bērni un jaunieši, kas ir arī aktīvākie bibliotēkas apmeklētāji, procentuāli tas ir 61%. Pieaugušie gada laikā bibliotēku apmeklē samērā retāk, bērni to dara daudz biežāk. Bibliotekārais aptvērums no bērnu skaita pašvaldībā ir 94% un tas ir ļoti labs. Iepriekš minētais skaitlis palielinājies par 21% sakarā ar to, ka uz Rekas vidusskolu atnāca mācīties vairāki bērni no kaimiņu pagastiem un līdz ar to sāka izmantot arī bibliotēkas pakalpojumus.

Jaunieģuvumu skaits bērniem no kopējā skaita aizvadītajā gadā bija 29,5 %, tas gan ir pateicoties LNB un VKKF kultūras programmas lasīšanas veicināšanai „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” līdzdalības rezultātā iegūtajām grāmatām.

Divdesmit pirmo gadu pēc kārtas iepriekš minēto programmu noslēdza 34 žūrijas eksperti. Šajā lasīšanas veicināšanas programmā tika iesaistīti visi bērnuģdārza sagatavošanas grupiņu bērni (piecgadģģie un seģģgadģģie). Tas tika darģģts bibliotģģka, veicot grāmatu priekģģā lasģģšanu.

Uz bērnu žūrijas pateicģģbas brģģdi tika aicinģģti bērnuģdārza grupiņu bērni (attģģls nr.4.). Attģģlģ var redzģģt gan bērņus, gan viņu kģ grģmatu lasģģtģģju un klausģģtģģju apliecinģģjumus uz 4A formģģta lapģģm. Kopģģjais bērnu un jaunieģģu žūrijas ekspertu skaits ir 34.

Attģģls Nr.4.

Martā pēc dažu gadu pārtraukuma bibliotēka atsāka līdzdalību Nacionālās skaļas lasīšanas sacensības organizēšanā. Attēlā Nr.5. žūrijas pārstāves, kas vērtēja 5.klases skolēnu uzstāšanos.

Attēls Nr.5.

Attēlā Nr.6. pirmās kārtas dalībnieces (7). Visi stāstījumi bija interesanti, tika izvirzīta dalībniiece uz otro kātu. Reģionālajai kārtai tuvojoties, lasītāja atteicās braukt savas aizņemtības ar mācībām un sportu dēļ. Līdz ar to līdzdalība (BCB) tika atteikta.

Attēls Nr.6.

Rudenī skolēni nāca aplūkot krāsaino dāliju izstādi. Attēlā Nr.7. var redzēt 2.klases apmeklējumu dabas zinību stundā.

Attēls Nr.7

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvarā rīta stundas lasījums bērnudārza grupiņu bērniem, tika lasīta somu autore K. Kirkopelto grāmata “Mollis”.
Secinājumi.

Domāju, ka bibliotēkas darbs ar bērniem un jauniešiem laika ziņā ir ierobežots sevišķi ar VPVKAC pievienošanu bibliotekārajam darbam un četru dienu darba laiku rudenī. Vasara priekš lauku bibliotēkas ir tukšais laiks, jo bērni un jaunieši brīvdienu laiku pavada savās mājās, kas bieži vien ir vairāku kilometru attālumā no bibliotēkas. Atbraucēji, kas viesojas pie vecmāmiņām parasti izvēlas grāmatas no ieteicamās literatūras, bet tādu nav daudz.

NOVADPĒTNIECĪBA

Novadpētniecības jomā nepieciešamības gadījumā tiek izmantoti Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzes materiāli. Laikraksta “Vaduguns” arhīvs un www.periodika.lv resursi. Latvijas Nacionālās bibliotēkas veidotās datubāzes, meklēšanai izmantojot “Meklē ar Primo”.

PROJEKTI

Bibliotāka ar projektu izstrādi nav nodarbojusies, kā arī nav bijusi sadarbības partneris.

PUBLICITĀTE

Visu aktuālo informāciju par bibliotēkas darbību, varēja atrast bibliotēkas mājaslapā <http://www.bibliotekas.lv/rekava/>. Citās sociālo tīklu tīmekļvietnēs informācijas nav.

Bibliotēka tika sagatavotas un uzliktas literatūras izstādes veltītas gan sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem, gan tematiskās (kopā 12).

Piemēram: Rakstnieci Margaritai Stārastei – 110 “...viņai vistuvākā ir zilā krāsa” /A.Bormane/; rakstnieci un dzejnieci Evijai Gulbei – 45 “Koko un Riko piedzīvojumu pasauli atverot”; rakstnieci Norai Ikstenai – 55 “Esmu sapratusi savu spēku robežu, kuru centīšos vairs nekad nepārkāpt utml.

Aizvadītajā gadā Ziemeļlatgales laikrakstā Vaduguns bija publicēti četri raksti par notikumiem bibliotēkā.

Socka A. Pasākumā iepazīst grāmatu varoņus//Vaduguns, 2024; Nr.20: 5.

Socka A. Šuj krāšņas somas//Vaduguns, 2024; Nr.36: 7.

Socka A. Gleznu veidošana nomierina//Vaduguns, 2024; Nr.41: 7.

Tušinska I. Dālijas un dzeja//Vaduguns, 2024; Nr.70: 14.

SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Bibliotēka ir atvērta sadarbībai ar visām novada un citām iestādēm. Visaktīvākā sadarbība notika ar Rekavas vidusskolu, konkrētāk ar bērnudārza grupiņam. Norunātajā laikā skolotājas bērnudārza lielāko grupiņu bērnus atveda uz bibliotēku, lai viņi varētu noklausīties bērnu žūrijas grāmatu lasījumu. Paldies visām skolotājām, kas bija atsaucīgas un pozitīvas sadarbībai ar bibliotēku. Pateicoties latviešu valodas un literatūras skolotājai Nacionālās skaļas lasīšanas sacensības pirmā kārtā notika bibliotēkā. Klašu audzinātājām par bibliotēkas izstāžu apmeklējumu kopā ar klasēm. Paldies skolas bibliotekārei par atbalstu izstāžu tapšanas procesā. Pateicoties viņas iniciatīvai uzrunāt vecākus e-klasē un skolēnu vecāku atsaucībai tapa apjomīgā dāliju izstāde.

Veiksmīga sadarbība notika ar sekojošām bibliotēkām: Briežuciema, Upītes, Viļakas un Balvu Centrālo bibliotēku SBA jomā. Paldies visām kolēģēm, kas atbalstīja un uzmundrināja.

Nemot vērā VPVKAC pakalpojumu centra klātbūtni bibliotēkā, sadarbības tīkls aizvadītajā gadā ļoti izteikti paplašinājās. Sadarbība konsultāciju veidā notika ar dažādām iestādēm, atkarībā no klientu vajadzībām. Paldies LDC darbiniecēm par bibliotēkā pavadīto laiku, lai konsultētu klientus un sniegtu aktuālo informāciju.

Paldies ikvienam bibliotēkas apmeklētājam par pozitīvo saskarsmi un apzinīgu attieksmi pret jebkuru iesaistību.

24.01.2025

/A.Kokoreviča/